

Zdravotní plán města Jihlavy na roky 2015 - 2017

Seznam použitých zkratk:

CEV PodpoVRCH – Centrum environmentální výchovy PodpoVRCH
CPR Vysočina – Centrum pro rodinu Vysočina, z.s.
ČSÚ – Český statistický úřad
DDM – Dům dětí a mládeže Jihlava, p.o.
FS – Fond soudržnosti
HK – Okresní hospodářská komora Jihlava
JVAK – Jihlavské vodovody a kanalizace a.s.
KHS – Krajská hygienická stanice kraje Vysočina
KrÚ – Krajský úřad Kraje Vysočina
MHD – městská hromadná doprava
MMJ – Magistrát města Jihlavy
MP – Městská policie Jihlava
MPR – Městská památková rezervace Jihlava
MŠ – mateřské školy
MŠMT – Ministerstvo školství, kultury a tělovýchovy ČR
MZ ČR – Ministerstvo zdravotnictví ČR
NJR – Noviny jihlavské radnice
NSZM ČR – Národní síť Zdravých měst ČR
OPJ – Občanská poradna Jihlava
OPŽP – operační program Životní prostředí
ORM – Odbor rozvoje města Magistrátu města Jihlavy
OSR – Odbor správy realit Magistrátu města Jihlavy
OSV – Odbor sociálních věcí Magistrátu města Jihlavy
OŠKT – Odbor školství, kultury a tělovýchovy Magistrátu města Jihlavy
OŽP – Odbor životního prostředí Magistrátu města Jihlavy
PČR – Policie ČR
PZM a MA21 – Projekt Zdravé město a místní Agenda 21
ROP – Regionální operační program
Roska Jihlava – regionální organizace Unie Roska – Czech MS Society
SFDI – Státní fond dopravní infrastruktury
SFŽP – Státní fond životního prostředí České republiky
SZÚ – Státní zdravotní ústav, dislokované pracoviště podpory zdraví Jihlava
TJ – tělovýchovné jednoty
U3V – Univerzita třetího věku
ÚÚP – Úřad územního plánování Magistrátu města Jihlavy
ÚZIS – Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR
VŠPJ – Vysoká škola polytechnická Jihlava
ZOO – Zoologická zahrada Jihlava
ZŠ – základní školy

Co je Zdravotní plán a proč ho město potřebuje

Strategická podpora zdraví je nedílnou součástí dlouhodobého postupu každého systémově se rozvíjejícího města.

Předpokladem úspěšného postupu v této oblasti je zavedený a fungující systém strategického plánování a řízení. V okamžiku, kdy se tento systém podaří stabilizovat, je město připraveno pro zavádění plánování pro zdraví.

Jiným než strategickým postupem nelze dosáhnout uspokojivých výsledků v dlouhodobém zlepšování zdraví obyvatel. Je tedy důležité, aby města měla svůj odborný plán postupu (Zdravotní plán), v rámci něhož budou specifikovány konkrétní cíle a aktivity pro podporu zdraví, a který bude provázán na každoroční rozdělování financí z rozpočtu města, příp. z externích zdrojů.

Zdravotní plán představuje důležitou součást strategické dokumentace města. Jedná se o odborný dokument (koncept), jehož cílem je nastavit základní systémový rámec v oblasti podpory zdraví obyvatel.

Zdravotní plán navazuje na Zdraví 21 a Zdraví 2020 – mezinárodní dokumenty Světové zdravotnické organizace, které rozpracovávají dle místních podmínek na základě odborné analýzy. Expertní Zdravotní plán navazuje na již probíhající aktivity města (zejm. komunitní Plán zdraví a kvality života ad.) a je významnou součástí v postupu pokročilého Zdravého města.

Zpracování prvního Zdravotního plánu města Jihlavy na roky 2012 – 2014 předcházela Analýza zdravotního stavu, která je nedílnou součástí dokumentu. Analýzu zpracovalo občanské sdružení Zdravá Vysočina. Tato analýza se soustředila na prověření zdravotního stavu obyvatel města Jihlavy (délka života, nemocnost, úmrtnost). Pro analýzu byly využity tzv. zdravotní indikátory doporučené Ministerstvem zdravotnictví, pro něž poskytly data odborné celostátní instituce (ČSÚ, ÚZIS).

Zdravotní plán na roky 2015 – 2017 je zpracován na základě aktualizované Analýzy zdravotního stavu obyvatelstva. Aktualizaci zajistil Státní zdravotní ústav a navazuje na původní Analýzu zdravotního stavu obyvatelstva města Jihlavy z roku 2010.

Na základě výstupů této analýzy byl Zdravotní plán města Jihlavy rozpracován v následující struktuře:

- priority (s ohledem na priority Zdraví 21 a Zdraví 2020)	(označení např. 1)
- místní cíle	(označení např. 1.1)
- skupiny aktivit (opatření)	(označení např. 1.1.1)

Součástí Zdravotního plánu města Jihlavy jsou 3 prioritní cíle na období 2015 – 2017 (označené jako **P**), kterými by se mělo město Jihlava prvořadě zabývat.

Po schválení Zdravotního plánu zastupitelstvem města jsou připraveny návazné kroky, které budou spočívat především v rozpracování dílčích aktivit, stanovení ukazatelů pro jejich hodnocení a určení zodpovědných realizátorů. Tyto návazné kroky budou probíhat v součinnosti se zdravotními institucemi a dalšími odbornými partnery města v oblasti podpory zdraví.

O postupu a průběžných výsledcích bude informováno vedení města Jihlavy. Zastupitelstvu města Jihlavy bude k plnění Zdravotního plánu města Jihlavy předkládána jedenkrát ročně hodnotící zpráva.

Zdravotní plán města Jihlavy na roky 2015 – 2017

(přehled priorit a místních cílů)

1. Zdraví mladých

1.1 Budou podporovány programy a aktivity sloužící k motivaci mladých P

2. Zdravé stárnutí

2.1 Budou podporovány programy a aktivity sloužící k motivaci seniorů

3. Snížení výskytu poranění způsobených násilím a úrazy

3.1 Zvýší se bezpečnost na komunikacích

3.2 Bude podporována prevence úrazů všech věkových kategorií

4. Zdravější životní styl

4.1 Bude podporován zdravější životní styl

4.2 Bude zajištěna prevence HIV/AIDS

4.3 Bude probíhat zdravotní prevence

5. Snížení škod způsobných alkoholem, drogami a tabákem

5.1 Bude zajištěna prevence kriminality P

5.2 Bude zajištěna drogová prevence

5.3 Bude zajištěna prevence alkoholismu

5.4 Budou podporovány programy pro omezení kouření

5.5 Budou podporována osvětová činnost v oblasti gamblerství

6. Zdravé místní životní podmínky

6.1 Bude se zvyšovat kvalita (všech složek) životního prostředí ve městě P

6.2 Bude se zvyšovat bezpečnost v dopravě

7. Mobilizace partnerů pro zdraví

7.1 Budou iniciovány a podporovány programy pro zdraví – zdravá škola, podnik

7.2 Dojde ke zlepšení spolupráce partnerů, kteří se zabývají prevencí

1. ZDRAVÍ MLADÝCH

1.1 BUDOU PODPOROVÁNY PROGRAMY A AKTIVITY SLOUŽÍCÍ K MOTIVACI MLADÝCH P

1.1.1 Prohlubovat spolupráci s partnery

Náměty / Záměry:

Probíhající aktivity:

- zapojení partnerů do činnosti škol - např. lékaři, PČR, MP, KHS, SZÚ, ČČK, CPR Vysočina, trenéři
- rozvoj zájmových aktivit – podporováno z dotačních titulů statutárního města Jihlavy
- MŠ, ZŠ, DDM, TJ, ZOO, sportovní kluby, občanská sdružení, spolky apod.
(příklady konkrétních akcí a aktivit viz níže, např. bod 1.1.3)

Další náměty:

- diagnostika chodidel – včasné odhalení vrozených nebo vznikajících deformit – žáci MŠ a ZŠ, následná doporučení nápravy
- cvičení na podporu zdravého vývoje dětské nohy (ve spolupráci s Českou podiatrickou společností) – MŠ, cvičební programy
- propagační materiály pro rodiče, které populárním způsobem přiblíží, jak má vypadat zdravá dětská obuv a jaké negativní vlivy mají pro dětskou nohu špatné boty (ve spolupráci s Českou podiatrickou společností), osvětové články v NJR

1.1.2 Zavést zdravé stravování

Náměty / Záměry:

Probíhající aktivity:

- poskytováno školní stravování (stravovací služby) pro děti, žáky, studenty škol dle vyhlášky č. 107/2005 Sb. o školním stravování – vydané MŠMT a v dohodě s Ministerstvem zdravotnictví (školní stravování se řídí výživovými normami stanovenými v této vyhlášce – realizace v souladu s výživovými požadavky na stravování dětí, žáků a studentů)
- pitný režim ve školách zřizovaných statutárním městem Jihlava zajištěn zdarma (ve většině ZŠ k dispozici várnice s čajem), přístup k pitné vodě (ve všech třídách umyvadla), v MŠ celodenní pitný režim zajišťován v rámci školního stravování
- poskytování školního stravování v dietním režimu ve školách zřizovaných statutárním městem Jihlava (v souladu s platnou legislativou, doporučením vydaným MŠMT), - způsob realizace projednáván OŠKT v součinnosti se zástupci uvedených škol
- školení v oblasti zdravé výživy pro příslušné zaměstnance škol – v kompetenci jednotlivých subjektů
- prodejní automaty na cukrovinky v ZŠ zřizovaných statutárním městem Jihlavou zrušeny a automaty na slazené nápoje postupně rušeny
- svačiny do ZŠ zřizovaných statutárním městem Jihlava - způsob možné realizace bude projednán OŠKT v součinnosti se zástupci uvedených škol – připravuje OŠKT, jednání se školami a dodavateli
- v NJR aktuálně informovat o školním stravování

Další náměty:

- zavést nutriční poradenství pro ženy na mateřské a rodičovské dovolené – námět pro Family Point Jihlava

1.1.3 Rozvíjet preventivní programy

Náměty / Záměry:

Probíhající aktivity:

- program prevence dětských úrazů
- programy prevence dopravních úrazů včetně první pomoci pro ZŠ (veřejnost, rodiče s dětmi)
- preventivní programy v MŠ s problematikou nežádoucího chování u dětí MŠ
- preventivní program zaměřený na vhodné používání komunikačních a informačních technologií
- projekt na zvyšování právního povědomí mládeže (žáků ZŠ)
- podpora plavání dětí
- podpora saunování v MŠ
- projekt Zdravá škola – ZŠ Otokara Březiny – programy vedoucí ke zdravému životnímu stylu

Konkrétní příklady aktivit:

MP:

Realizuje Preventivně – vzdělávací projekty pro žáky ZŠ - skládají se ze dvou 45 min. bloků, kdy jednotlivé hodiny jsou odučeny s časovým odstupem. Pro každý ročník je specifické jedno téma, je kladen důraz na interakci (více informací v připravované koncepci MP).

Témata:

1. třída - Správná volání a prevence úrazů, Cesta do školy
2. třída - Bezpečné chování doma, Malý detektiv
3. třída - Základy slušného chování – Neposlušní výletníci, Výlet
4. třída - Mezilidské vztahy (šikana), Správné používání mobilního telefonu a internetu
5. třída - Škodlivost alkoholických nápojů a tabákových výrobků, Alkohol a tabákové výrobky z hlediska práva
6. třída - Kyberšikana, Kyberkriminalita
7. třída - Právní vědomí I. -teorie a test, Právní vědomí II.
8. třída - Integrace cizinců a předsudky I., Integrace cizinců a předsudky II.
9. třída - Jednání s policií

MP dále pořádá:

- pro žáky 9. ročníků ZŠ besedy s odsouzenými ženami z věznice Světlá nad Sázavou
- pro žáky druhého stupně ZŠ sportovní soutěž Silák roku
- v letním období akci Bezpečně na cyklostezce

ČČK Jihlava pořádá:

- první pomoc do škol, kategorie čtrnáctiletých – výuka první pomoci v 8. třídách ZŠ – zadavatel Kraj Vysočina
- Soutěž mladých zdravotníků – postupová soutěž žáků ZŠ dle věku ve dvou kategoriích (odborné znalosti, praktická připravenost a dovednost při poskytování první pomoci) - okresní a krajská – zadavatel Úřad ČČK Praha

Městská knihovna Jihlava pořádá:

Pravidelné vzdělávací aktivity týkající se prevence kyberšikany a směřující zároveň ke správnému používání komunikačních a informačních technologií:

- při příležitosti Dne bezpečného internetu (Safer Internet Day) vyhlašuje soutěž pro děti
- v únoru 2015 se na dětském oddělení knihovny uskutečnily besedy s autorkou knihy Hustej INTERNET Lenkou Eckertovou pod názvem "Kyberčuně" (kyberšikana, kybergrooming, online hraní, soukromí a jeho ochrana apod.)
- do pravidelných informačních lekcí pro 6. ročníky ZŠ jsou zařazeny informace k výše uvedené problematice
- děti mají v knihovně možnost přístupu na veřejný internet a tato problematika je aktuální při běžném denním provozu a uplatňuje se rovněž při organizaci mnoha vzdělávacích akcí

CEV PodpoVRCH pořádá:

- volnočasové zájmové kroužky pro děti

- výukové programy pro školy
- program Hrátky PodpoVRCHem – pro rodiče s malými dětmi během období listopad – březen
- výukový program pro osoby se zrakovým hendikepem
- klubové večery – přednášky o přírodě, cestování, zvířatech
- Ozvěny ekofilmu – promítání filmů s ekologickou tematikou

ZOO pořádá:

- Dny plné zábavy – tematické dny, kde jsou nenásilnou formou předávány informace o přírodě, zvířatech, životním prostředí - pro návštěvníky, zejména rodiny s dětmi
- Noc snů – večer věnovaný dětem s postižením a jejich rodinám
- doplnění informačního systému o prvky pro osoby se zrakovým hendikepem

Česká podiatrická společnost:

- diagnostika chodidel, cvičení pro zdravou nohu a chůzi, letáky s tematikou zdravé chůze, zdravého obouvání a zdravých chodidel

Další náměty:

- kampaň Oblékáme hada Edu – upozornění na zdravější způsoby cestování do školy – pěšky, na kole, MHD (prevence obezity) – spolupráce - školy, děti, rodiče, OŠTK, PZM A MA21
- podpora saunování pro ZŠ (v některých MŠ saunování probíhá, nicméně s příchodem dětí do ZŠ je saunování opomíjeno)
- zařadit preventivní program zaměřený na poruchy příjmu potravy - anorexie, bulimie (KHS)
- preventivní programy pro MŠ, ZŠ a rodiče na podporu zdravé chůze, zdravých nohou, zdravého obouvání
- rozvíjení preventivních programů – výchovně vzdělávací programy pomocí divadla a arteterapie
- využití facebooku k osvětě
- zvyšování zdravotní gramotnosti (tj. zdravotní prevence, preventivní a osvětové akce v MŠ a ZŠ)

2. ZDRAVÉ STÁRNUTÍ

2.1 BUDOU PODPOROVÁNY PROGRAMY A AKTIVITY SLOUŽÍCÍ K MOTIVACI SENIORŮ

2.1.1 Podporovat zájmové aktivity pro seniory

Náměty / Záměry:

Probíhající aktivity:

- poradenská činnost - OPJ, Nebojte se policie, Bílý kruh bezpečí atd.
- podpora v rámci grantového systému statutárního města Jihlavy – průběžně probíhá
- besedy s lékaři - besedy se zaměstnanci občanských poraden např. na téma nakupování na předváděcích akcích
- poradenství a besedy k bezpečnosti osob a majetku (Sdružení obrany spotřebitelů - jak se bránit podvodům a vyznat se v legislativě)
- spolupráce s klubem seniorů a Radou seniorů města Jihlavy
- podpora plavání seniorů

Konkrétní příklady aktivit:

Senior Point Jihlava:

- kontaktní místo pro seniory, kde je možno nalézt komplexní informace ze všech oblastí života, kde je poskytována právní poradna (po předchozím objednání), vyškolená obsluha poradí nebo pomůže najít správné informace, je k dispozici počítač s přístupem na internet, je možno si vyřídit slevovou kartu Senior Pas (více na www.seniorpasy.cz)

Městská knihovna Jihlava:

Početně významnou část čtenářů a návštěvníků knihovny tvoří senioři a jsou pro ně připravovány také různé pořady a vzdělávací aktivity:

- kurz angličtiny
- kurz trénování paměti
- kurzy internetu a počítačových dovedností
- další aktivity jako přednášky a kurzy ajurvědy a nebo setkání s chiropraktikem jsou rovněž hojně navštěvovány senioři
- v roce 2015 - cyklus vzdělávacích přednášek a besed určených pro senioři
- spolupráce se svazem důchodců při pořádání pravidelných výstav

CEV PodpoVRCH:

- nabídka programů pro senioři
- výukový program pro osoby se zrakovým hendikepem
- klubové večery – přednášky o přírodě, cestování, zvířatech (pro návštěvníky, včetně seniorů)
- Ozvěny ekofilmu – promítání filmů s ekologickou tematikou

Kraj Vysočina:

- sociální portál - informační portál pro různé životní situace včetně seniorů (více na <http://www.kr-vysocina.cz/socialniportal.asp>)

Další náměty:

- besedy s právníky, advokáty (aby se senioři zbytečně nezadlužovali, uvádění příkladů z praxe, velkým tempem přibývá exekucí na důchody)
- vytvoření kalendáře, který by zahrnoval na jednom místě všechny akce pro senioři - přednášky, koncerty atd., aby se zabránilo konání akcí v jednom termínu (v současné době se konají ve středu přednášky na Senior Pointu, gymnáziu, VŠPJ)
- poradenská činnost – zdravá chůze, deformity chodidel a jejich prevence (ve spolupráci s Českou podiatrickou společností)
- správné stravování seniorů
- přednášky o deformitách nohou, ukázky pomůcek a způsob jejich správného použití, cvičení (ve spolupráci s Českou podiatrickou společností)
- diagnostika nohou – nalezení příčin potíží a nabídka řešení k úlevě
- přednášky Zdravé stravování seniorů – správná skladba jídelníčku – U3V na VŠPJ

2.1.2 Podporovat programy pro senioři

Náměty / Záměry:

Probíhající aktivity:

- vzdělávání a pohybové aktivity seniorů - U3V
- projekt Policejní akademie pro senioři je realizován spolkem Nebojte se policie ve spolupráci s MP (semináře, exkurze, praktické ukázky, nácvik sebeobrany apod.)
- oslavy Dne seniorů – září / říjen – různé neziskové organizace ve městě – podporováno městem Jihlavou a Krajem Vysočina (poradenství zdravého životního stylu, měření hladiny cholesterolu a cukru v krvi, měření krevního tlaku, tělesného tuku, zdravotně - výchovné materiály, primární a sekundární prevence chorob, poradenství pro pohybovou aktivitu, protistresová poradna)

Další náměty:

- propojit aktivity dětí s aktivitami seniorů – aby se děti dověděly víc o starých lidech a naopak starým lidem pomohly a třeba je „pozvedly“, např. dětský sbor vystupuje v domově seniorů (nějaká pravidelná aktivita může pomoci oběma stranám)
- projekt Já umím to a ty zas tohle (jedná se o vzájemnou podporu, pomoc - např. babička je sama, ráda peče buchty, ale nemá pro koho, dědeček má rád buchty, ale sám si je neumí upéct, upeče mu je babička, on umí zase opravit kapající kohoutek, pomůže tím babičce), tyto lidé by se mohli sdružovat např. v Senior Pointu, zde by byly veškeré kontakty

- využití canisterapie (zooterapie) v domovech pro seniory (vhodné zejména pro klienty s problémy se začleněním do kolektivu a navazováním nových vztahů, klienty, jejichž zdravotní stav brání aktivitám a jsou nuceni jen sedět a ležet a klienty se stařeckou demencí)
pozitiva:
 - zlepšení tělesné stránky (rozvoj jemné a hrubé motoriky)
 - zlepšení psychické stránky – klient se necítí osamělý, pozitivní ovlivnění režimu dne – má za „něco“ odpovědnost, musí se starat, lepší orientace v čase
 - celkové pozitivní naladění klienta
 - podněcuje komunikaci
 - podněcuje k pohybu

2.1.3 Zlepšit možnosti a motivaci pro pohybovou aktivitu a odpočinek seniorů

Náměty / Záměry:

Probíhající aktivity:

- vzdělávání a pohybové aktivity seniorů - U3V
- bezbariérové přístupy
- bezbariérová MHD (projekt Bezbariérové úpravy zastávek MHD a dopravní telematika pro preferenci MHD v Jihlavě)
- budování odpočinkových a relaxačních zón v centru města
- maximální využívání terénních sociálních služeb, které umožní seniorům zůstat co nejdéle v jejich domovech, čímž se šetří lůžka v domovech seniorů) – ojedinělou službou v této oblasti je tísňová péče, která je nejen sociální službou, ale i prevencí kriminality seniorů (ŽIVOT 90 – Jihlava)

Konkrétní příklady aktivit:

Roska Jihlava (sdružení lidí s roztroušenou sklerózou):

- rekondiční pobyty, ergoterapie, plavání, cvičení

Nebojte se policie:

- Branný den pro seniory – ve spolupráci s MP

doubleDRIVE club (Pavla Křížová):

- pohybová aktivita a relaxace pro seniory - prezentace formou DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ PRO SENIORY
- realizace - speciálně vedená lekce školeným fitness instruktorem se zaměřením na seniory, na jejich možnosti a s ohledem k jejich zdravotnímu stavu na speciálních posilovacích strojích Human sport
- po relaxačním cvičení možnost odpočinku v parní sauně
- v dopoledních hodinách, které senioři preferují, frekvence vedených lekcí pro seniory 2x týdně

Pozitiva:

- každý senior potřebuje udržovat své tělo v kondici
- s ubývajícím pohybovou aktivitou atrofuje svalstvo
- senior, který ještě nedávno chodil do práce, měl pravidelný pohyb a své svaly používal; pokud se při odchodu do důchodu přestane věnovat pohybu a zvýší podíl sedavého způsobu života, atrofují mu svaly, zvýší se hmotnost těla a následně se přidají další civilizační choroby
- cílem projektu je udržet seniory co nejdéle aktivní a pohyblivé
- rovněž pokud se naučí využívat parní saunu pro aktivní odpočinek, posílí se jejich srdce a zlepší se imunita, tzn., že se zlepší jejich šance na překonání různých chřipkových epidemií, protože organismus zvládá zátěž přechodu mezi teplem a zimou.

Další náměty:

- podpora plavání pro seniory (bazén E. Rošického, Vodní ráj)
- zavedení bezplatné MHD pro seniory od 65 let
- v odpočinkových zónách budovat více laviček (zejména oblast Borovinka, tam je to velmi špatné, Sasov)

- vybudování domu pro poskytovatele sociálních služeb (všechny sociální služby dostupné na jednom místě)
- podpora tělesně hendikepovaných, sportování těchto skupin, např. plavání
- vzdělávání v oblasti zdravé chůze (zdravá obuv, chodidla, Nordic walking) – ve spolupráci s Českou podiatrickou společností – U3V
- ve spolupráci s Českou podiatrickou společností
 - přednášky o problematice nohou u seniorů
 - kurzy Nordic walking - asistované vycházky s lektorem
 - diagnostika chodidel a včasné odhalení deformit a příčin potíží

3. SNÍŽENÍ VÝSKYTU PORANĚNÍ ZPŮSOBENÝCH NÁSILÍM A ÚRAZY

3.1 BUDE PODPOROVÁNA PREVENCE ÚRAZŮ VŠECH VĚKOVÝCH KATEGORIÍ

3.1.1 Realizace preventivních programů

Náměty / Záměry:

Probíhající aktivity:

- dozor MP a PČR na přechodech u škol
- dopravní výchova (aktivity na dětském dopravním hřišti)
- program prevence dětských úrazů
- program Bezpečná cesta do školy
- projekt Dětství bez úrazů

Konkrétní příklady aktivit:

CPR Vysočina:

- přednášky a besedy pro rodiče

ČČK Jihlava:

- Dny prevence pro žáky 3. tříd ZŠ – praktický nácvik prevence dětských úrazů a první pomoci – zadavatel Kraj Vysočina
- Bezpečnost na silnicích – celodenní akce pro celou rodinu (ukázka sanity, maskovaná zranění, oživování, opilecké brýle, měření tlaku, soutěže pro děti, odměny)

Další náměty:

- dozor MP a PČR na přechodech u škol - zlepšit tuto činnost, přítomní policisté by měli občas řídit dopravu, ne jen přihlížet absolutní přednosti chodců (v ranní špičce chvátají i řidiči do práce)

3.2 ZVÝŠÍ SE BEZPEČNOST NA KOMUNIKACÍCH

3.2.1 Zajistit technická a organizační opatření k dopravní bezpečnosti

Náměty / Záměry:

Probíhající aktivity:

- osvětlení přechodů pro chodce (příprava další etapy)
- přednášky pro seniory na téma „Senior nemá absolutní přednost na přechodu“ (souvisí s bodem 2.1.2 - Policejní akademie pro seniory)
- stav chodníků a přechodů pro chodce - průběžná kontrola stavu chodníků ze strany MP a přehledná centrální informovanost občanů o stavebních pracích aj. technických omezeních na trasách pro pěší a cyklisty

Další náměty:

- vznik nových parkovacích míst pro hendikepované na starších veřejných parkovištích, především v centru města
- úprava stávajících včetně navazujících chodníků a cyklostezek

4. ZDRAVĚJŠÍ ŽIVOTNÍ STYL

4.1 BUDE PODPOROVÁN ZDRAVĚJŠÍ ŽIVOTNÍ STYL

4.1.1 Zvýšení pohybové aktivity obyvatel

Náměty / Záměry:

Probíhající aktivity:

Budování infrastruktury pro pohybové aktivity:

Sportovně-relaxační centrum Český mlýn

- stezky pro pěší a cyklisty, in-line dráha, skatepark, dětské hřiště, plochy pro strečink

Revitalizace části parku Malý Heulos – II. etapa

- vrhačský sektor pro hod kladivem, diskem a oštěpem, vybudování cyklostezky včetně mostku přes Jihlávku

Rozšiřování a budování cyklostezek (projekt Rozšíření sítě cyklistických stezek v Jihlavě)

- rozvoj sítě cyklostezek probíhá zejména na základě schváleného Generelu cyklistické dopravy. Některé úseky se ale také realizují jako součást větších projektů opravy ulic a rekonstrukce komunikací. Jsou to spíše drobné úpravy v podobě snížení nájezdů a odstraňování bariér, nové či změna dopravních značení na silnicích, instalace stojanů na kola apod.

Cyklostezka R 01 Skalka, Jihlava

- řešená cyklostezka začíná u garáží na konci stávající části cyklostezky R01 a končí na ulici U Koželuhů, kde se napojuje na stávající cyklotrasu G01. Realizace je plánována na rok 2015.

Revitalizace sídlišť na území města Jihlavy – ul. Březinova, Na Kopci, Demlova

- komplexní revitalizace prostor panelového sídliště v ulicích Březinova, Na Kopci a Demlova spočívající v řešení parkovacích míst, vybudování nových chodníků, cyklostezky, kontejnerových stání, dětských hřišť a sportovního hřiště a revitalizace zeleně, projekt bude dokončen ve II. pololetí roku 2015

Revitalizace sídlišť na území města Jihlavy – Královský vršek, II. etapa

- dokončení kompletní revitalizace sídliště v ulicích Fügnerova a Kosárkova
- budou vybudována parkovací stání, zprůjezdněna komunikace v sídlišti, vybudovány nové chodníky, nasvětlený přechod ulice Sokolovská a kontejnerová stání
- dále bude vybudováno nové dětské hřiště, součástí projektu je revitalizace zeleně, projekt bude dokončen do prosince 2015

Revitalizace sídlišť na území města Jihlavy – ul. Jarní

- řešení problematiky parkování, kontejnerových stání a trasování chodníku v prostoru vnitrobloku ulice Jarní včetně vybudování dětského hřiště a revitalizace zeleně, projekt bude dokončen do prosince 2015

Obnova a technické zhodnocení školních hřišť v Jihlavě - II. etapa

- předmětem projektu je komplexní obnova a technické zhodnocení školních sportovišť při ZŠ Seifertova, projekt bude dokončen ve II. pololetí 2015

Obnova a technické zhodnocení školních hřišť v Jihlavě - III. etapa

- plánována rekonstrukce sportovního areálu ZŠ Jungmannova a ZŠ T. G. Masaryka, projekt bude dokončen ve II. pololetí 2015

Město Jihlava:

- podporuje a účastní se již opakovaně kampaně Do práce na kole (2013 - 2015)
 - cílem je motivovat zaměstnance (ale i žáky a studenty), aby se nebáli a zkusili do práce či do školy dojíždět pravidelně na kole; je to rychlé, levné a zdravé
- pořádá či podporuje několikrát do roka cyklojízdy městem, které upozorňují na možnosti pohybu po městě tímto způsobem

Další náměty:

- rozšiřování a budování sportovišť
(Volně přístupné školní hřiště je pouze v ZŠ Nad Plovárnou. Ostatní školní hřiště jsou zavřená. Všechna veřejná sportoviště ve správě OSR jsou přístupná stále. Obecně lze říci, že školní hřiště, která nebyla doposud rekonstruována, jsou přístupná veřejnosti bez omezení. Tam, kde byla hřiště rekonstruována, bylo bohužel nutné zavést určitý režim z důvodu velké devastace. Je ale možné si hřiště po dohodě se školou pronajmout)
- nabídka zájmových aktivit zdravá výživa
- umístění venkovních posilovacích strojů na veřejné prostranství (již realizováno v lokalitách Malý Heulos a Královský vršek)
- systém odkládání kol v Jihlavě - zřízení cyklostojanů u škol
- revitalizace dopravního hřiště včetně zázemí dopravního hřiště

doubleDRIVEclub (Pavla Křížová): Pořádání DNE OTEVŘENÝCH DVEŘÍ pro Jihlavu

Realizace:

- možnost navštívit fitness bez jakékoliv obavy, možnost zúčastnit se lekcí, které vede certifikovaný fitness instruktor s přihlédnutím ke kondici zúčastněných osob

Pozitiva:

- téměř každý člověk si uvědomuje, že jeho kondice s přibývajícím věkem klesá, tělo už není tak pružné a výkonné jako v mládí
- občas někomu přibýlo nějaké to kilo na váze, špatně se mu dýchá, bolí ho záda
- jenom se bojí, co by ho čekalo, kdyby se tedy rozhodl shodit nějaké to kilo a zlepšit si kondici – čili zase se ve svém těle cítit dobře
- ukážeme všem, že pohyb nebolí – pohyb je pouze přirozená potřeba našeho těla
- jako fitness jsme zaměřeni na střední a vyšší věkovou skupinu, tzn., že dokážeme vést k pohybu klienty ve věku 30-75 let s přihlédnutím k jejich schopnostem

4.2 BUDE ZAJIŠTĚNA PREVENCE SEXUÁLNĚ PŘENOSTÝCH

4.2.1 Zajištění osvětových a poradenských aktivit týkajících se sexuálně přenosných chorob (např. HIV / AIDS, papilomavirus apod.)

Náměty / Záměry:

Probíhající aktivity:

- happening Světlo pro AIDS (pořádá SZÚ ve spolupráci s PZM a MA21 a dalšími partnery)
- kampaň Světový den boje proti AIDS (pořádá SZÚ ve spolupráci s PZM a MA21 a dalšími partnery)
- poradna AIDS
- besedy a přednášky na školách (ZŠ i SŠ), týkající se prevence HIV/AIDS a dalších pohlavních nákaz a bezpečného sexuálního chování
- interaktivní program pro ZŠ a SŠ - Hrou proti AIDS (SZÚ)

4.3 BUDE PROBÍHAT ZDRAVOTNÍ PREVENCE

4.3.1 Realizovat preventivní a osvětové akce

Náměty / Záměry:

Probíhající aktivity:

- Poradna AIDS (realizuje SZÚ)
- kampaň Dny zdraví (Nemocnice Jihlava, PZM a MA21, SZÚ, zdravotní pojišťovny)
- kampaň Cesta za čistým vzduchem ke Světovému dnu bez tabáku (PZM a MA21, Poradna pro odvykání kouření, VZP a dalšími partneři)
- kampaň Den Země (PZM a MA21 a další partneři včetně zdravotních pojišťoven)
- kampaň Evropský týden mobility a Evropský den bez aut - ETM a EDBA (PZM a MA21 a další partneři včetně zdravotních pojišťoven)
- Poradna pro odvykání kouření Nemocnice Jihlava
- preventivní programy pořádané KHS, SZÚ, Zdravá Vysočina o. s., CPR Vysočina, ČČK atd.
- projekty podporované z dotačního titulu PZM a MA21 podporující zdravý životní styl
- podpora a pořádání farmářských trhů, trhů biopotravin a regionálních potravin

Další náměty:

- výchova první pomoci u všech skupin obyvatelstva
- v rámci pravidelně pořádaných městských trhů měřit tlak, cukr, cholesterol (přijde jiná skupina lidí než na Dny zdraví, zastaví se třeba lidé čekající na autobus, kteří by jinak na Dny zdraví nepřišli)

5. SNÍŽIT ŠKODY ZPŮSOBENÉ ALKOHOLEM, DROGAMI A TABÁKEM

5.1 BUDE ZAJIŠTĚNA PREVENCE KRIMINALITY **P**

5.1.1 Podporovat a realizovat program prevence kriminality

Náměty / Záměry:

Probíhající aktivity:

- preventivní program Silák roku pro ZŠ (pořádá MP ve spolupráci s dalšími partnery)
- pro žáky 9. ročníků ZŠ besedy s odsouzenými ženami z věznice Světlá (pořádá MP)
- MP realizuje Preventivně – vzdělávací projekty pro žáky ZŠ (viz bod 1.1.3)
- práce s problémovými rodinami a žáky (OSV sleduje, školy hlásí OSV žáky s třetím stupněm z chování na vysvědčení)
- ZŠ Jungmannova – asistent pedagoga – preventiva sociálně patologických jevů (práce s problémovými žáky i během výuky, individuální práce), kamerový systém – prevence proti sprejerům
- rozšiřování kamerového systému, posílení MP v ulicích a na okrcích (postupně realizováno MP)
- v nabídce programů CPR Vysočina je i dlouhodobý program primární prevence pro 1. až 9. třídu ZŠ, který obsahuje všechna tato témata (speciálně se zaměřuje na výchovu ke vztahům obecně)
- sebeobrana jako projekt zaměřený na prevenci proti kriminalitě (podpořen projekt v rámci dotačního titulu PZM a MA21)

Další náměty:

- realizovat vyhlášku o zákazu konzumace alkoholu na veřejných prostranstvích

- podpořit jedinou službu tísňové péče na Vysočině, která je nejen sociální službou, ale i prevencí kriminality seniorů (poskytuje ŽIVOT 90 – Jihlava) – společné aktivity – programy rodičů s dětmi
- výchovně vzdělávací programy - arteterapie
- projekt Policejní akademie pro mládež – série besed (dobrovolná účast, aktivní zapojení), seznámení s riziky, jak se rizikům vyvarovat, kurz sebeobrany (realizátor – spolek Nebojte se policie)
- asistent prevence kriminality
 - proškolený asistent, který splnil podmínky výběrového řízení (např. jiného etnického původu, z odlišného sociálně-kulturního prostředí) – na základě znalosti místní komunity a prostředí se podílí na činnosti MP v terénu
 - preventivní působení zejména na rizikových místech města, sociálně vyloučené lokality a skupiny obyvatel (např. Romové)
 - cílem je bezpečné město a bezpečnost obyvatel (věnovat pozornost zejména dívkám jako potenciálním matkám)
 - podpora zdravé fungující rodiny

5.2 BUDE ZAJIŠTĚNA DROGOVÁ PREVENCE

5.2.1 Omezit užívání návykových látek

Náměty / Záměry:

Probíhající aktivity:

- činnost Centra U Větrníku (souvisí s bodem 5.1)
- činnost Nízkoprahového klubu Vrakbar
- zpracování programu prevence patologických jevů na všech ZŠ
- projekt prevence závislostí na legálních návykových látkách - alkohol, tabák
- kampaň Cesta za čistým vzduchem ke Světovému dnu bez tabáku (PZM a MA21, Poradna pro odvykání kouření, VZP a další partneři) (souvisí s 4.3.1)
- MP realizuje Preventivně – vzdělávací projekty pro žáky základních škol (viz bod 1.1.3)

5.3 BUDE ZAJIŠTĚNA PREVENCE ALKOHOLISMU

5.3.1 Zajistit účinnou kontrolu prodávání a podávání alkoholu nezletilým

Náměty / Záměry:

Probíhající aktivity:

- kontrolní činnost provozoven ze strany MP
- MP realizuje Preventivně – vzdělávací projekty pro žáky ZŠ (viz bod 1.1.3)

Další náměty:

- realizovat vyhlášku o zákazu konzumace alkoholu na veřejných prostranstvích (viz. 5.1.1)
- omezení prodeje alkoholických nápojů v objektech k tomu určených (trafiky, zelinářské stánky apod.)

5.4 BUDOU PODPOROVÁNY PROGRAMY PRO OMEZENÍ KOUŘENÍ

5.4.1 Realizovat preventivní a osvětové programy k omezení kouření

Náměty / Záměry:

Probíhající aktivity:

- kampaň Cesta za čistým vzduchem ke Světovému dnu bez tabáku (PZM a MA21, Poradna pro odvykání kouření, VZP a další partneři) (souvisí s bodem 4.3.1)
- Poradna pro odvykání kouření Nemocnice Jihlava
- kampaň Dny zdraví (Nemocnice Jihlava, PZM a MA21, SZÚ, zdravotní pojišťovny)
- databáze Síť nekuřáckých restaurací (realizováno v rámci PZM a MA21)

Další náměty:

- program Nekouřit je IN
- program Normální je nekouřit
- tabulka zákaz kouření

5.4.2 Realizovat programy pro omezení kouření v restauracích a veřejných prostorech

Náměty / Záměry:

Probíhající aktivity:

- databáze Síť nekuřáckých restaurací v Jihlavě (realizováno v rámci PZM a MA21)

5.5 BUDE PODPOROVÁNA OSVĚTOVÁ ČINNOST V OBLAST GAMBLERSTVÍ

Náměty / Záměry:

Probíhající aktivity:

- činnost Centra U Větrníku (souvisí s bodem 5.1)
- činnost Nízkoprahového klubu Vrakbar
- zpracování programu prevence patologických jevů na všech ZŠ

6. ZDRAVÉ MÍSTNÍ ŽIVOTNÍ PODMÍNKY

6.1 BUDE SE ZVYŠOVAT KVALITA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ VE MĚSTĚ P

6.1.1 Řešit problém odpadového hospodářství

Náměty / Záměry:

Probíhající aktivity:

- informační kampaň k projektu Integrovaného systému nakládání s odpady (ISNOV) v Kraji Vysočina (*informační kampaň probíhá průběžně na jednotlivá témata*)
- kampaň o třídění v ZŠ, vybavení škol nádobami na třídění, dotovaný svoz separovaného odpadu ze ZŠ i MŠ (*i další příspěvkové organizace, které projeví zájem – např. ZOO - byly vybaveny interiérovými nádobami na separovaný odpad, ze všech příspěvkových organizací navíc je svážen separovaný odpad na náklady města*)

Další náměty:

- zlepšení úklidu chodníků, silnic, parků a dětských hřišť, údržba okolí domů a bytů
- rozšíření kontejnerů a nádob na bioodpad v rámci celého města a městských částí Jihlavy

- pravidelná oprava chodníků, čisté chodníky, opravené chodníky
- zvýšení četnosti mobilních svozů odpadů
- osvěta k nakládání a využití odpadů
- vyšší četnost svozu sběrných nádob na tříděný odpad (*svoz odpadu je realizován dle potřeby při zachování efektivity*)
- snížení znečištění ovzduší (doprava, průmysl)
- informace o kvalitě vody pramenů a studánek, v řece, nádržích a vodních plochách
- realizace stanovišť s pytlíky na psí exkrementy, preventivní program pro majitele psů – oslovení na webu, písemně, emailem

6.1.2 Dobudovat kanalizaci

Náměty / Záměry:

Probíhající aktivity:

- obchodní společnost JVAK postupně od roku 2013 realizuje opravy vodohospodářského majetku města (*probíhá projekt Snížení znečištění ve vodních tocích ze stokové sítě města Jihlavy – dostavba 1,55 km nové kanalizace a rekonstrukce 2,66 km stávající kanalizace, projekt získal podporu z OPŽP - termín realizace 30. 9. 2015*)

6.1.3 Budovat parky a vysazovat zeleň

Náměty / Záměry:

Probíhající aktivity:

- realizace nových parkových ploch ve městě
- revitalizace sídlišť (ORM)
- při realizaci nových výsadeb nepoužívat alergenní dřeviny
- nahrazení stávajících alergenních dřevin
- zakládání květnatých luk – nižší podíl trav má za důsledek zmírnění alergických obtíží
- spolupráce s obyvateli azylového domu pro muže na zajištění čistoty města ve vybraných místech v MPR

Další náměty:

- zlepšení údržby stávajících parků, pravidelně natírat lavičky, doplnit o nové prvky např. fontány, výsadba rododendronů
- údržba stávající zeleně zejména v okolí chodníků a cyklostezek (průchodnost, průjezdnost, bezpečnost)
- zavedení správců parků

6.1.4 Detekce a opatření znečišťovatelů životního prostředí

Náměty / Záměry:

Probíhající aktivity:

- pravidelný monitoring ovzduší, příprava dalšího projektu ve spolupráci s KHS a Krajem Vysočina
- likvidace černých skládek, pravidelný mobilní svoz (*probíhá – ve městě fungují tři sběrné dvory, skládky se likvidují, mobilní svozy se provádí, pozitivně se projevilo zavedení aplikace Kniha hříchů pro veřejnost na hlášení černých skládek*)
- revitalizace zeleně je nedílnou součástí všech projektů, které se zabývají regenerací veřejných prostranství (MPR, sídliště, sportovní a volnočasové areály)

Další náměty:

- informace o kvalitě vody známých pramenů a studánek (*je to záležitost vlastníka, za město OSR*)

- informace o čistotě vody v řece Jihlavě (*Povodí Moravy, s.p. má pravidelný monitoring - 2015 zpracovává podrobnější studii*)
- informace o kvalitě vody v nádržích nezařazených do systému monitorovaných vodních ploch ze strany KHS
- snižování hluku ve městě, zejména z dopravy
- zjištěné informace o stavu životního prostředí vhodně prezentovat občanům

6.2 BUDE SE ZVYŠOVAT BEZPEČNOST V DOPRAVĚ

6.2.1 Zlepšit organizaci dopravy v centru města

Náměty / Záměry:

Probíhající aktivity:

- podpora pěší dopravy a cyklo dopravy dle Generelu cyklo dopravy

ÚÚP:

- podpora parkování dle Koncepce parkovacího systému
- stavební preference MHD na ulici Brněnská, Hradební (BUS pruh)
- v celé MPR zavést zónu 30 (max. povolená rychlost 30km/h a možnost chodců pohybovat se po komunikacích, kde stejně chodí) a zónu přednosti zprava (zpomalení provozu v křižovatkách mimo hlavní přístupové ulice a úbytek značek)
- aktualizace Generelu bezbariérové dopravy
- řešení parkování na sídlištích, rozšiřování rezidentských parkovacích zón
- koncepce rozvoje MHD
- příprava zpracování SUMP (PUMM) = Plán udržitelné městské mobility (akronym anglických slov Sustainable Urban Mobility Plan) je dlouhodobý plán identifikující strategické cíle, akce a opatření, která napomohou mobilitu v městských a příměstských oblastech učinit udržitelnější (bezpečnější a šetrnější vůči městskému prostředí), navíc lépe propojenou s územím a územními energetickými koncepcemi (jednoduše řečeno jde o „plánování pro lidi“)

Další náměty:

- řešení parkování a zejména dopravy včetně mnohých zákazů, omezení
- zlepšení kontroly zákazů a nařízení

7. MOBILIZACE PARTNERŮ PRO ZDRAVÍ

7.1 BUDOU INICIOVÁNY A PODPOROVÁNY PROGRAMY PRO ZDRAVÍ – ZDRAVÁ ŠKOLA, PODNIK

7.1.1 Podporovat a spolupracovat s podniky podporujícími zdraví

Náměty / Záměry:

Probíhající aktivity:

- Zdravý Kraj Vysočina – člen NSZM ČR, zapojen do projektu Zdravé město
- Zdravá Nemocnice Jihlava – zapojena do Národní sítě nemocnic podporujících zdraví v ČR - spolupráce na kampani ke Světovému dnu zdraví
- BOSCH významně podporuje projekt Do práce na kole – ve spolupráci se SLIBY–CHYBY o.s., který souvisí s podporou zdraví zaměstnanců a také s udržitelnou mobilitou (spolupráce i s dalšími podniky jako Automotive Lighting s.r.o., Motorpal, a.s., Sapeli, a.s., Nemocnice Jihlava)

Další náměty:

- garance konkrétního podniku za konkrétní záměr (byť malý) podporující zdraví a zveřejňování těchto garancí
- více zapojit VŠPJ, KrÚ, případně další významné zaměstnavatele ve městě nejen do kampaně Do práce na kole
- nabídka České podiatrické společnosti podnikům podporujícím zdraví v rámci prevence zdravých nohou a zdravé chůze

7.1.2 Zvýšit počet škol podporujících zdraví

Náměty / Záměry:

Probíhající aktivity:

- veškeré aktivity, které probíhají ve stávajících školách podporujících zdraví (např. Veletř zdraví na ZŠ O. Březiny, Hrátky ZŠ Demlova a spousta dalších aktivit)

Další náměty:

- více je zapojit do projektu Do práce na kole, případně do soutěže Trafic snake game - Oblékáme hada Edu (více na <http://www.cyklokonference.cz/temata/marketing-mekka-opatreni/38-mobilita-a-dopravni-vychova/traffic-snake-game/>)
- využití zkušeností Národní sítě škol podporujících zdraví na ZŠ

7.2 DOJDE KE ZLEPŠENÍ SPOLUPRÁCE PARTNERŮ, KTERÍ SE ZABÝVAJÍ PREVENCÍ

7.2.1 Zlepšit komunikaci mezi partnery města

Náměty / Záměry:

Probíhající aktivity:

- spolupráce se Zdravým Krajem Vysočina, SZÚ, o.s. Zdravá Vysočina, KHS, HK a dalšími
- setkávání zástupců NNO a města Jihlavy a MMJ

Další náměty:

- koordinace akcí a projektů s partnery města
- využít potenciál VŠPJ, čerpat ze zkušeností spolupráce s VŠ v jiných městech (např. Olomouc)

7.2.2 Podporovat partnery - školení, finance, informace v tisku, v TV a rozhlasu

Náměty / Záměry:

Probíhající aktivity:

- při osvětových kampaních či jiných preventivních aktivitách a soutěžích podpora partnerů drobnými dárky, cenami, propagací v NJR, plakáty apod. (PZM a MA21)
- podporováno z dotačních titulů statutárního města Jihlavy

Další náměty:

- zachování a posílení grantového programu pro aktivity v prioritách Zdravého města
- podpora NNO v oblasti zdravého životního stylu, prevence nemocí, programů zdraví
- zachování příspěvků na bezbariérové přístupy do veřejně přístupných budov
- zavést do NJR pravidelnou rubriku týkající se zdravého životního stylu a prevence nemocí a plánů udržitelné mobility